Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V. | *V srédo 5. vélikiga travna 1847.* | List 18.

Fantovska. *)

Alo v Ljubljano
Fantje vi z mano!
Svitli naš cesar soldatov želí;
Tamkaj med Nemci,
Vogri no Pemci
Serčno sukáli se bodemo mí!

Bolne naj tape,
Mile naj šlape
V hiši per peči si hlače sušé,
Mi korenjaki,
Kje so še taki?
Bomo nosili pa puške svetlé.

Bomo hodíli,
Se veselíli
Kot de bi povsod vse naše biló;
Mlade pa Nemke,
Lahinje, Pemke
Vsaka prijazno postregla nam bo.

Serčni soldatje,
Volje ko svatje
Bomo za véro, cesarja in dóm
V boji streljali,
Strašno mahali
V verste sovražnikov tak kakor gróm

Naš' generali
Bodejo djali:
Krajnski junaki so prav'ga sercá.
Možko stopajmo,
Juhe ukajmo!
Kaj bi se bali, le serčnost veljá!

Poženčan.

*) Dobre volje biti, kar je pràv in spodobno, nam nihče ne more braniti. Tudi fantam, ki grejo k vojaški nabéri, se ne more spodobna dobra volja braniti, de so veseli, kadar grejo Cesarju v službo. Za té je pričijoča pesem pisana. Naj jo z veseljem pojó, namesto de upijejo kot tolovaji, se vinjeni obnašajo kot živina, pretépajo in pobijajo, in tudi druge mirne ljudi nadlegvajo. Vredništvo.

Še enkrat prosimo!

Kmetijska družba si je na vso moč prizadevala, de bi v pratiki oznanjeni somnji resnični bili, in je s pomočjo nekterih prijatlov že tudi več zmót popravila, ki so v pervih tečajih bile. Pri vsim tem pa vunder pratika še ni brez pogreškov; takó smo slišali, de je poslednji somenj v Novim mestu v tvorek pred sv. Jurjem, ne pa po sv. Jurji, kakor v letašnji pratiki pa tudi v nemških bukvah stojí, ki jih c. k. Ljubljansko poglavarstvo pod imenam „Provinzial-Handbuch des Laibacher Gouvernements“ na svitlo daje. In tacih pomót je morebiti še več.

Kér se ljudjé na našo pratiko zlo zanašajo, nam je pràv žal, de moramo od tacih pomót slišati, in nam je toliko bolj žal, kér bi se takó lahko vse pomóte popraviti dale!! V vsakim kraji je vunder saj en človek, kterimu je na svojim domačinstvu kaj ležeče; — ko bi tedej v vsakim kraji saj eden somnje svojiga kraja, ki jih na tanjko vé, v pratiki pregledati hotel, in nam potem prijazno oznanil, kar je napčniga, bi v enim letu lahko vse pomóte popravljene bile. Hvaležni mu bomo vse njegove stroške povernili, in pošto ali pôsla plačali. Prosimo tedej, prosimo še enkrat in pràv lepó!

Vredništvo Novic in Pratike.

Od pletve.

Plevél je živ tat na njivi.
Star pregovor.

V sedanjih časih mora kmetovavec na vse rečí pazljivo gledati, s kterimi si zamore svoje pridelke povikšati. To veljá tudi od pletve.

Pletva žita je silno potrebna in koristna reč. Na snažnih njivah se vidi lepo in visoko žito z dolgim in debelim klasam; na plevélnatih njivah pa je žito majhno s kratkim in medlim klasam. To sleherni človek lahko razumi.

Na snažnih njivah žito vso rejo iz zemlje dobí, in žitne koreninice imajo prostora dovelj; dolge in debele rastejo; močnejši slamo in lepši klas poga-

njajo. Vse drugači je pa na plevélnatih njivah. Škodljive korenine veliko prostora in še več reje iz zemlje vzamejo, de žitne koreninice slabe ostanejo in tudi le slabo slamo, medlo klasje in drobno zernje rodíjo. To je perva škoda plevéla.

Druga škoda je, de kadar žito raste, se na nesnažni njivi plevél po žitnih steblih gori suče in mota, kakor torica, grahor, slak, ter žito sključi in potare.

Tretja škoda je, de med žitnim zernjem se potem toliko glote znajde, kolikor pravičniga zernja; žito se potem ali celò nemore prodati, ali pa veliko bolji kúp. Moka in kruh nista lepa, in če se tako nesnažno žito seje, se potem še več malopridne glote pridela. — Pametni gospodár tedej skerbno pletvo opravlja; kar ne more s svojimi ljudmí opraviti, opravi z najemniki.

Spomladi, poprej kakor se žito sklasuje, je čas za pletvo. Ni sicer mogoče, de bi plevíca vsako škodljivo zeliše vidila in izrula, vunder se mora pazljivo obnašati, de ni od ene straní preveč nemarna, od druge pa de dobriga žita preveč ne potaptá ali clo izruje. Plevél je pa dober za živino.

Če pa kmetovavec hoče svoje njive prav dobro osnažiti in izčistiti, in prav čistiga zernja pridelati, naj eno leto ene, drugo leto pa druge z deteljo obseje ali pa s tako robo, ktera mora večkrat okopana in opléta biti, kakor je korenje, zelje, lan, repa, krompir in turšica.

Kratek in lahko razumljiv poduk,

kakó krompir saditi in z njim ravnáti, de se bo prihodnjič gnjilobe obvaroval.

(Konec.)

V. Kakó krompir do prihodnje saditve hraniti.

1. Krompir, po tem poduku domú spravljen, naj bo že kakoršin hoče, se mora, berž ko je dovolj presušen, koj pregledati in prebrati. Kadar se nagnjiti ali sicer bolán, kakor tudi ranjen ali poškodovan krompir odbéra, se mora ob enim tudi tisti odločiti, ki je ljudém in živini za živež in za prihódnjo saditev po poduku 1. in 2. v I. razdelku naménjen; takó se ga tri sorte dobí.

2. Navadno ni vès bolni krompir enako gnjiloben; narbolj gnjiloben se mora koj koj zatréti; pol in le nekoliko nagnjiti se da še marsikako oberniti: na pol nagnjiti za žganje ali za štérko, le malo nagnjiti pa za prešiče; tode nagnjito se mora iztrebiti. Govédu naj se pa nikar ne daja, kér tak krompir za mleko nikoli veliko ne tekne.

3. Za živež in za seme odločeni krompir se mora v suhih kletih (keldrih) ali sicer v tacih shrambah hraniti, ki so zračne (ljuftne), pa tudi mraza obvarovane. Če še niso, se morajo po tléh dile položiti, ki na tramovih ležé; ravno takó ob sténah, de se krompir mokre zemlje ali stén ne tiší. Ne smé se preveč na debélo nasuti, in če se morajo zavoljo prostora veliki kupi narediti, je dobro med krompir suhiga péska ali vogelniga prahú natrésti. De dobiva krompir potrebniga zraka, se mora za primerne okna skerbeti, ktere se v velikim mrazu dobro zapréti dajo.

4. Poslednjič se mora krompir pozimi večkrat pregledovati in prebérati, de se vsaki gnjilobi, berž ko se pokaže, v òkom priti zamore.

5. Kdor hoče krompir v jamnicah (zasipnicah) hraniti, mora skerbéti, de si jih v pravšnim kraji naredí. Bolj ko je zemlja suha, kjer je jamnica, bolje je. Tudi jamnice se morajo z diljami obložiti, in dobro je, med krompir péska in vogelniga prahú nasuti. De imajo dovolj zraka, naj se med krompir postavijo leséni žlebovi takó, de zrak po njih noter in vùn gré.

Sklep.

S krompirjem, kar njegovo obdelovanje in hranjenje zadéva, so kmetovavci večidel gerdó in nespametno ravnali. Sploh mislijo, de je vsaka zemlja, vsak prednji sadež, vsaktero obdelovanje za krompir dobro, z eno besedo, de se ne dá spriditi. Skušnja nas je pa drugači učila! Skerbimo tedaj za ta neprecenljivi dar božji takó, kakor skerbimo za druge veliko menj vredne rastljine, in pripravili bomo ljubi krompirček spet k njegovi nekdanji tečnosti! —

Tému tukaj ob kratkim popisanimu ravnanju se mora pisavec tega zahvaliti, de mu ni v letu 1845 nič kaj, v letu 1846 pa cló nič — in sicer brez de bi bil séme preménil — občna krompirjeva bolézin tega sadú vzela.

Šola za rejo murbnih drevesc in židnih gosenc.

Na Štajarskim se je pred nekimi leti družba pričela, ktere namen je: rejo murbnih dreves in židni pridelk povzdigniti. Zató je tudi na svojim vélikim vertu poleg Gradca (Bayerndorf) šolo napravila, kjer sleherni človek iz kakoršne dežele si bodi brez plačila od maliga travna noter do konca maliga serpana popolno podučenje dobiti zamore. De bi iz kmetiškiga stanú veliko učencov v to šolo prišlo, dobijo kmetiški fantje iz vsake dežele stanovanje brez plačila, za živež pa imajo vsaki dan le 12 krajcarjev odrajtati; zraven tega jim je pa tudi pripušeno, si še kaj posebej zaslužiti. Prav bi bilo, ko bi se iz več krajev, kjer se z židorejo pečajo, pridni kmetiški fantje v to šolo podali.

Krajnskim živinorednikam na znanje.

Navadna delítva daríl za posebno lepe bike bo letas v Notrajnskim v naslednjih krajih: na Verhniki 20. dan tega mesca dopoldan za živinorednike iz Verhniške in Idriske komisije; v starim Tergu poleg Loža 22. dan tega mesca za Postojnsko, Šnepersko in Planinsko komisijo; v Ipavi pa 25. dan tega mesca za Ipavsko, Senožeško in Premsko komisijo.

Na Dolenskim bo ta delítva: v Mirni za Mokronoško, Trebinško, Boštajnsko in Mirniško komisijo 14. dan tega mesca; v Višnji gori za Zatičinsko, Žužemberško in Višnjogorsko komisijo 15. dan tega mesca — v Laščah za Ribniško, Kočevsko in Turjaško komisijo 17. dan tega mesca — v Tergu za Krupško in Poljansko komisijo 19. dan tega mesca — v Kostanjevici za Novomeško, Kerško in Kostanjeviško komisijo 21. dan tega mesca do poldan.

Na Gorenskim: v Ljubljani 22. dan tega mesca za Ljubljano, Ljubljansko in Smeledniško komisijo; v Lukovci 27. dan tega mesca za Mekinško, Zaloško, Krumperško, in Berdško komisijo; v Krajnji 28. dan tega mesca za Krajnjsko in Loško komisijo; v Jesenicah 29. dan tega mesca za Radolško in Teržiško komisijo in za komisijo v Krajnski Gôri.

Svarjenje!

V 41. listu lanjskih Novicah so černe bukve osramotile tiste razsajavce, ki pridejo iz kmetov v Ljubljano na ogled za vojaško nabéro (rekrutirengo). Kér se je 3. dan tega mesca spet vojaška nabéra pričela, je potréba, de se za vojaški stan odločeni fantje imenovaniga svarjenja takó opomnijo, de bi sicer veseliga serca — čeravno ukaje — na ogled hodili, gerdiga nadleževanja, pretepanja in sploh živinskiga vedenja pa se skerbno varovali.

Zraven tega je potreba mlade fante še ene druge gerde razvade opomniti, to je, samovoljniga pokvarjenja svojiga života in svojih udov. Najdejo se pri pregledovanji fantje obdani s takimi telesnimi madeži, ktere so si sami naredili. Nekteri imajo zobé pobíte ali popiljene; drugi imajo rudečkaste in vnete očí; nekteri imajo na nogah rane; drugi imajo perste posékane, sključene ali pa kako drugači popačene; nekterim teče iz ušeš smerdljiva sokrovca i. t. d. Za take gerdúne so černe bukve premalo černe — oní se postavnih kazin (štrafing) vredne storé, in postanejo černi vès čas svojiga življenja pred Bogam in pred ljudmí. Samovoljni pokvarjenc prelomi pervič božjo zapoved, ki si svoj život, shrambo neumerjoče duše in božje podobe, svojimu nebéškimu stvarniku nasproti, popači; — prelomi drugič cesarsko postavo, zató se ima po strahovavnih bukvah II. déla samosvoje pokvarjenje (Selbstverstümmlung) z ječo od 14 dni do treh mescov pokoriti; in če se je pokvarjenje zató storilo, de bi se prestopnik vojaškimu stanu odtegnil, bo on, kader je kazin dostal, k tisti, vojaški službi vversten, per kteri ga, čeravno poškodovaniga, rabiti morejo.

Samovoljno pokvarjenje telesa, ali na goljufijo narejene rane in bolezni zdravniki koj spoznajo in goljuf je sebe nar bolj goljufal.

Nehajte tedaj take malopridne dela dopernašati, po kterih le pomanjkanje sramožljivosti in prave hrabrosti (kuraže) razodévate in svojo neumnost kažete; pomislite, de je veliko bolji, stopiti v častno vojaško službo, ki so jo milostljivi Cesar na 8 let perkrajšali, kakor vès čas svojiga življenja imeti spačene ude, in očitno znamnje na sebi nositi, de ste se hotli kadaj lesici na rép vsesti! M. A.

Odperto pismice

Goriški družbi zoper terpinčenje žival.

Od gospoda kaplana pri M. D. v P. blizo Ljubljane smo slišali, de je pri velikonočnim izpraševanji — po dokončanim cerkvenim poduku — malim otrokam obojiga spôla miloserčnost do žival razlagal, povesti s podobami ž njimi bral in serca otročičev takó močno za milost do uboge živali vnel, de so mu, ko so spet k izpraševanji prišli, vselej nespodobne dela, ki so jih med tem od ljudí dopernašati vidili, zatožili in sicer s takó očitno nevoljo od njih govorili, de jih je bilo veselje poslušati. Tožili so posebno tudi čez Lahe, ki v tem kraji železnico delajo, de na vso moč mačke lové, jih neusmiljeno ubivajo, iz kože devajo in jedó.

Hvale vredni gospod delíjo med otroke tudi „povesti s podobami“, natisnjene od Tebe in našiga milostljiviga kneza in škofa. Kér so jim pa te bukvice že pošlè, smo v hvalo taciga lepiga ravnanja jim podarili unidan 10 iztisov Tvojih povést, kér vémo, de Ti tako prizadevanje iz serca rada podpiraš. Častitljivi gospod kaplan so tudi v Tvojo družbo zapisani in blagor Ti, če imaš veliko tacih udov! Po tacih podpornikih bo seme milosti, ki ga Ti po peterih deželah seješ, veliko sladkiga sadú prineslo, in očitno bo kot sonce, de Tvoji nameni niso le prazne besede, ampak žive dela, ki kalíjo iz mladih serc, kterim je bila miloserčnost do žival že zgodej vcepljena, de, kér se clo ne prederznejo z živaljo neusmiljeno in hudobno ravnati, tudi s svojim bližnjim ne bodo gerdó ravnali. Kdor mladost miloserčnosti do žival vadi, je enak pridnimu vertnarju, ki na divje drevesca žlahtne cepiče cepi — in kér od tacih vertnarjev Ti rada slišiš, smo Ti pisali to pismice. Vredništvo Novic.

Častno vpeljanje

Njih milosti novoposvečeniga Teržaško-Koprišciga škofa gosp. gosp. *Jerneja Legata* v *Terstu.*

Drugo nedeljo po veliki noči, to je, 18. dan maliga travna so nastopili milostljivi škof stol Teržaško-Kopriške škofije v Terstu s toliko slavnostjo, de to praznovanje — kakor laški Teržaški časopis piše — ni bilo le slovesno duhovno obhajílo, temuč dan vesélja za celo Teržaško mesto, ktero je očitno na znanje dalo, kakó ljubi so vsimu ljudstvu novi škof.

Že pred poldevetemi zjutraj so se zbrali v novi cerkvi sv. Antona gosp. korarji in druga duhovšina, c. k. mestna gosposka, mestno odborstvo, učeniki c. k. kupčijske in brodniške šole, tudi učeniki c. k. latinskih šol, vodja c. k. glavnih nemških šol i. t. d. i. t. d. Nad cerkvijo je bil v latinskim jeziku sledeči nadpis: „Veselíte in radujte se mestnjani, vsi prebivavci in gosti! On sam je tukaj, naš željno pričakovani škof Jernej. — Bog te sprimi serčno zaželjeni! veselje pobožnih; lep s škofjo kapo, še lepši pa zavoljo svoje kreposti. Vsigamogočni Bog naj te blagoslovi in ohrani!“

Ko so škof v cerkev prišli, Jih je glavár mestne gospóske s serčnim nagovoram sprejel. Potem je bila tiha maša. Po maši se je podala cela procesija čez terg sv. Petra, kjer je bila mestna straža postavljena, v cerkev sv. Marije, kjer so škof kratko duhovno opravilo imeli, in od tod v stolno cerkev sv. Justa. Procesija je bila tako vverstena, de so nar pervi šli ubogi iz mestne ubožnice sparama; potem razne bratovšine z banderi sparama; poglavitna mestna šola, po štirje v versti; poglavitne nemške šole ravno takó; pevci ravno takó; latinske šole sparama; akademija ravno takó; škofovi služabniki. Za temi je prišla duhovšina, korarji stolne cerkve, za njimi pa milostljivi in prečastiti škof; za škofam mestna gosposka in mestno odborstvo. Na obéh straneh od duhovšine do mestnih odbornikov je spremíla straža procesijo, kteri se je pridružilo silo veliko ljudstva. — Hiše po vsih ulicah, kjer je procesija šla, so bile na vso moč okinčene, in veseliga ljudstva, ki je hotlo svojiga noviga škofa viditi in od Njega blagoslov prejeti, je bilo toliko, de se je vse tèrlo. Tudi stolna cerkev sv. Justa je bila od zunej praznično okinčena; ko so škof s procesijo v to cerkev prišli, so pevci zapeli zahvalno pesem, ki jo je slavni laški mojster, L. Ricci, kakor tudi muziko za škofovo mašo nalaš za ta dan zložil.

Zdaj so nastopili milostljivi škof svoj sedež in v popolni škofji obleki s pastirsko palico v roki in mitro na glavi so opravljali navadne obrede in potem so sveto mašo péli, pri kteri so deželni poglavár grof Stadion z veliko množico deželne gosposke in ljudí iz vsih stanov, pa tudi starši, brata in sestri milostljiviga škofa pričijoči bili.

In takó so bile cerkevne svete opravila dokončane!

Preden je bilo krasno kosílo napravljeno, pri kterim je bilo veliko duhovnih in deželskih gospodov zbranih, so se prečastiti škof podali k ubogim, kterim so — v praznovanje veseliga dneva — mestnjani napravili prav

bogato gostíjo in sleherniga razun kosila še obdarovali z obleko in tudi z denarjem, h kterim so še tudi milostljivi škof obile darove pridjali. Ljubeznjivi škof so se prav po očetovsko nekoliko časa pogovarjali z ubožčiki, ki so se od veselja jokali, de se jim je taka čast in milost zgodíla, in so hrepeneli rokó milostniga gospoda škofa kušniti.

Pri krasnim kosilu je bilo vse veseliga serca, in zdravice, ki so se tù napivale, so veselje še povikšale. Pervo zdravico so napíli Njih ekscelencija deželni poglavár „presvitlimu Cesarju Ferdinandu;“ potem milostljivi škof „svetimu Očetu Papežu, vikšimu dušnimu pastirju, in vsim njegovim ljubim ovčicam;“ v kterih imenu je potem predstojnik mestne gosposke zdravico napil „visoko častitimu novimu škofu.“

Veliko spoštovanje do milostljiviga noviga škofa očitno na znanje dati, je v spomín tega dneva mestno odborstvo dalo krasne bukve natisniti, v kterih se bere zgodovina Teržaške škofije, njenih škofov in več druzih lepih rečí. Iz teh bukev je bila tudi vzeta lepa pesem, ki je bila v poslednjim Novičnim listu natisnjena, in kjer stojijo tudi še 2 latinski, ena laška in ena nemška pesem enaciga namena. —

Kakor vsakteri novoizvoljeni škof dajo pri nastopu svoje škofije pastirski list na svitlo, so ga dali tudi Teržaško-Kopriški škof in sicer v latinskim in laškim jeziku; nam pa so prijazno privolili, ga v slovenski jezik prestaviti. Drugo pot bomo prinesli svojim bravcam tisti del Njih pastirskiga lista, ki so ga milostljivi škof posebno svoji čedi — ljudstvu — namenili.

Pismo iz Amerike.

Is poslednjiga pisma, ki so ga naš častitljivi roják, gosp. Miroslav Baraga, svoji sestri gospé Amalíi Greselnovi, vlastnici Trebniške grajšine 24. Kimovca p. l. iz Makinaca pisali, nam je perpušeno, važniši verstice tudi v Novicah razglasiti. Celo pismo je polno veselih novic, kakó srečno se med Indijani katoljška véra razširjuje; gosp. Baraga pa na dalje še tudi tole pišejo:

„Nidavnej, kar sim iz Detroita nazaj prišel, kjer „sim skozi dva mesca bil, de sim nov natis naših mi„sijonskih bukvic v indijanskim jeziku poskerbel. Vsa „zaloga v letu 1837 v Parizu natisnjenih bukev nam „je večidel pošla, in brez teh bukvic bi tukajšni misijo„narji ne mogli shajati, zakaj silno veliko Indijanov že zna „brati, in vsi imajo veliko dopadajenje nad molitevskimi „bukvami.“

„Neke dni preden sim indijanski kraj L' Anse za„pustil, kjer je milostljivi Bog mojim opravilam posebni „blagoslov dodelil, so prišli ljudomili Detroitski škof, „gosp. Lefevre, sèmkej in so s svojo prijaznostjo in s „svojo gorečo besedo serca novih kristjanov takó vžgali, „de bo tukaj zasejano seme naše svete vére gotovo prav „veselo kalílo. Pri ti priložnosti so tù tudi z veliko slo„vesnostjo družbo treznosti osnovali, v ktero so vsi „odrašeni keršeni Indijani stopili. Ginjeniga sercá smo „bili tega priča. Visoko častitljivi škof v praznični ško„fji obleki so stali pri mizi sv. obhajíla, in so v rokah „deržali listke, na kterih je v indijanskim jeziku zapi„sano stalo: „Jez I. I. se odpovém popolnama in „za vselej vsim hudim vinskim pijačam, in pro„sim Bogá, de bi mi svojo pomoč za spolnjenje „te moje obljube milostljivo dodelil.“ Zdej so „zbrani Indijani zaporedama pred škofa pokleknili, in „ko so sleherniga blagoslovili, ki je k ti družbi pristo„pil, so jim podali listek imenovane družbe. Z veseljem „so ljubi Indijani to obljubo storili in jo tudi — zvestó „zvestó deržé. To je neizrečeno vesela reč, če se „pomisli, de so ravno ti Indijani malo poprej silni pijanci „bili in v pijanosti eden druziga ubijali in več druzih „pregreh dopernašali. Ali ne osramotijo ti divji ljudjé „naših omikanih narodov, ki se visoko čez nje povzdigujejo „in vunder toliko močí v sebi nimajo, de bi zamôgli „pregrešnim razvadam slovó dati! — Pri ti priliki so „škof tudi 5 odrašenih ajdov v ti okolici (L' Anse) „kerstili, ki so bili edini nekeršeni Indijani tukajšne „misijonske okrajne.“

Kramaríja „pri Kovaču“

v Šiški poleg Ljubljane gosp. Ferdinanda Šmida je oznanila kmetijski družbi, de bo napravila zalogo vsih navadnih in tudi novih semen detelj, trav, drevés in druzih sadežev, po kterih kmetovavci poprašujejo. Tudi bo vsako naročilo za ptuje semena rada prevzela. Kér se kmetijska družba ne more s semenskim kupčevanjem in naročevanjem pečati, nam je to oznanilo toliko ljubši, kér vémo, de se bo imenovana kramaríja prizadevalo, vsakimu kupovavcu z dobrim blagam in po ceni postreči. Vredništvo.

Oznanilo prijatlam južnoslovanske literature.

Od slavniga in bravcam „Danice“ in „Zore“ dobro znaniga pesnika Mirka Bogoviča so ravno na svitlo prišle različne poezije pod nadpisam: Smilje in Kovilje. Cena lepo natisnjene knjige je 30 krajc. v srebru. — Od ravno tega pesnika se zamorejo še tudi nekteri iztisi „Ljubice“ dobiti, cena je 20 krajc. — V bukvarnici gosp. Lerherja v Ljubljani so na prodaj.

Žalostno oznanilo.

29. dan maliga travna je umerl Goriški kórar, visokočastitljivi gosp. Balant Stanig, vikši šolski ogleda, začetnik družbe zoper terpinčenje žival i. t. d. Z njim zgubí Goriška škofija na vse straní pridniga, neutrudljiviga in neprecenljiviga možá, pa tudi slovenšina gorečiga prijatla in podpornika, ki zasluži, de bi njegovo življenje v Novicah popisano bilo. *) Rojen je bil 12. Svečana 1774 v Bodrešu na Goriškim. Cigale.

*) Tudi Novice se jokajo na grobu rajnciga, ki jim je od perviga začetka noter do zadnje ure zvest prijatel bil. Spodobi se tedej, de se njegov spomin tudi v Novicah po življenjopisu ohrani, za kteriga njegove prijatle v Gorici in pa častitiga dopisnika, gosp. Cigaleta prav lepo prosimo, de bi ga z združeno pomočjo sostavili in nam poslali.

Vredništvo.

Vganjka zastavice v poslednjim listu je:
Luna, ktera le od sonca svojo svitlobo dobiva.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 1. Vélikiga travna.		V Krajnju 26. Maliga travna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	3	3	3	7
1 » » banaške	3	—	3	12
1 » Turšice	1	57	2	12
1 » Soršice	—	—	2	40
1 » Rèži	2	20	2	21
1 » Ječmena	1	50	2	—
1 » Prosa	1	47	1	50
1 » Ajde	1	30	1	30
1 » Ovsa	1	5	1	6

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*